

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Giltig från: 2026-04-20

Innehållsansvar: Aslak Iversen, (asliv1), Regionområdeschef

Giltig till: 2028-04-20

Granskad av: Kristoffer Wennerström, (kriwe), Distriktsläkare

Godkänd av: Karin Looström Muth, (karlo2), Direktör

Regional medicinsk riktlinje

Extern provtagning

Syfte

Syftet med riktlinjen är att informationsöverföring och övrig hantering sker på ett patientsäkert och regiongemensamt sätt.

Nytt sedan föregående version

Redaktionella ändringar.

Huvudbudskap

Extern provtagning innebär att provtagning utförs på en vårdenhet, men ordination och behandlingsansvar ligger på en annan vårdenhet.

RMR gäller även om ordinerande enhet är en digital vårdgivare eller vårdgivare utanför VGR. För dessa faktureras respektive enhet för det utförda arbetet.

Provtagande enhet säkerställer att provet skickas till laboratorium, men ansvarar inte för provsvarshantering eller medicinsk bedömning av provsvar.

Vissa sällsynta analyser som kräver specialhantering eller speciella transporter, ingår inte i extern provtagning ex. kylcentrifugering och kolsyretransport.

EKG, BT, POX/PEF ingår inte i extern provtagning av patientsäkerhetsskäl, eftersom dessa kräver medicinsk bedömning innan patienten går hem. Dessa utförs istället efter remiss.

PNA (patientnära analyser) utförs inte som extern provtagning. Istället kan provet konverteras till prover som går att skicka till centralt laboratorium, och definieras då som extern provtagning, ex kB-Hb blir B-Hb, kP-glukos blir P-Glukos, etc.

Arbetsbeskrivning

Ordinatör

- Beställer elektroniskt och säkerställer att provtagande enhet kan ta emot beställningen. Om elektronisk beställning inte är möjlig, används förtryckt/företiketterad provtagningsunderlag för extern provtagning.
- Provtagningsunderlaget ska innehålla patientens namn, personnummer, svarsmottagare, debiteringsadress, beställarens VGR-id, frågeställning/klinisk information, vilka prover som ska tas, lokalisation och typ av provtagning.
- Förnyad provtagning kräver ny beställning, då varje remitterande enhet sköter sin egen administration.
- Förser patienten med skriftlig information om:
  - Provtagningsförberedelser
  - Vart patienten vänder sig för provsvar.
  - Eventuella medicinjusteringar inför/efter provtagning, eller behov av prov/medicinjustering efter kontraströntgen.
  - Att patienten ska informera sig om vid vilka tider provtagande enhet kan ta prover.

Provtagande enhet

- Tillhandahåller provtagningsmaterial t ex urinsamlingdunkar, avföringstester, odlingspinnar.
- Provtar enligt anvisningar för det laboratorium där analysen utförs.
- Säkerställer att analyserande laboratorium förses med alla uppgifter som krävs för att provsvaren ska nå ordinatören.
- Säkerställer patientidentitet. Observera särskilda föreskrifter för transfusionsmedicin.
- Om provtagande enhet ingår i Vårdval vårdcentral registreras KVÅ-kod under förutsättning att provet är ordinerat av sjukhus med tillhörande öppenvårdsmottagningar i VGR, som har avtal med VGR.
- Tar ut besöksavgift enligt Patientavgiftshandboken.

Innehållsansvarig

Samordningsråd primärvård.

Information om handlingen

Handlingstyp: Regional medicinsk riktlinje, RMR

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Aslak Iversen, (asliv1), Regionområdeschef

Granskad av: Kristoffer Wennerström, (kriwe), Distriktsläkare

Godkänd av: Karin Looström Muth, (karlo2), Direktör

Dokument-ID: SSN11800-2140136717-937

Version: 1.0

Giltig från: 2026-04-20

Giltig till: 2028-04-20